

Gemensam utvecklingsgrupp 26 februari 2024

Förebyggande arbete med ungdomar

Polisen

Maria Zander är områdespolis i Helsingborg och ger en lägesbild.

Riskområden i Helsingborg:

- Söder, Eneborg, Högaborg
- Planteringen
- (Dalhem), Drottninghög, Fredriksdal

Definitionen är att det förekommer organiserad brottslighet, narkotika, vapen, sprängämnen, tystnadskultur, otillåten påverkan, otrygghet och utsatthet.

Det gjordes 24 000 polisanmälningar i Helsingborg förra året, varav många bedrägerier (runt 60 procent).

2018 gjorde polisen ett stort tillslag mot toppen av narkotika-/vapenhandel, vilket skapade ett vakuum i ledarskapet som ökade oron.

Polisens arbete är uppdelat i tre områden: Norr, Öster och Söder. Polisen växer och det kommer en ny polisstation i Helsingborg framöver.

För att bättra områdets status krävs långsiktiga satsningar där man rustar upp området, ändrar i stadsmiljön och samverkar mellan bland annat fastighetsägare och polis.

Orosskala för unga

Röd - kriminalitet som livsstil: barnet anträffas bland personer som begår brott, i kriminella miljöer, brottslighet en etablerad del av barnets liv och identifikation. Hög risk för liv och hälsa.

Orange - involverad i kriminalitet: barnet begår grövre eller återkommande brott som involverar våld eller narkotika och umgås med kriminella personer.

Gul - debut i kriminalitet: barnet har begått ett första och ringa brott, barnet har använt narkotika, barnet utnyttjas av kriminella.

Blå - tidiga tecken: beteende visar att allt inte står rätt till. Barnet finns i en miljö som kan vara skadlig.

Helsingborgsmodellen: polisen är aktiva på skolor och jobbar ihop med socialförvaltningen.

Polislagen paragraf 12 är en vanlig insats: skjutsa hem ungdomen och ha ett orossamtal med föräldrar: https://youtu.be/aW5hZAjduC0?si=zv1hz_gRswVtufFS

För att stävja ungdomskriminaliteten behöver samhället gå in tidigt och lägga resurser på familjesituationen.

Barn i riskgrupper går inte på organiserade idrottsaktiviteter, det kostar för mycket och föräldrar skjutsar inte. För att bryta det krävs lättillgängliga och gratis aktiviteter.

Metoder

SIG – samverkan i sociala insatsgrupper

SSPF – samverkansformen skola, socialtjänst, polis och fritid

Det är enkelt att tipsa genom polisens webbplats: <https://polisen.se/om-polisen/kontakt/tipsa-polisen/>

Kampanjen Svartsjuka är inte romantiskt vänder sig till ungdomar 15-24 år, yrkesverksamma som möter unga samt föräldrar/vårdnadshavare. Det är ett samarbete mellan länsstyrelserna, Jämställdhetsmyndigheten, polisen och stiftelsen 1000 möjligheter (ungarelationer.se).

- Unga har inte koll på hur vad som är rimligt i en relation, eller vad våld i en nära relation innebär, att det även kan vara psykiskt våld och kontroll.

Hackshield, är ett nytt program/spel för att nå ut till unga om cybersäkerhet. Spelet är fritt tillgängligt för alla barn i Sverige och finns dessutom finnas ett tillgängligt och interaktivt lektionsmaterial som vänder sig till pedagoger.

Stefan Åberg, ANDTS-samordnare

Stefan jobbar med förebyggande arbete och projekt för att minska bruket av alkohol, narkotika, dopning, tobak och spel om pengar, framförallt bland unga.

Hans främsta målgrupp är andra som jobbar med barn och unga, för att göra dem delaktiga och sprida information till ungdomar de träffar: skolpersonal, polis och föräldrar.

Verktygslådan är en webbplats med Helsingborgsanpassad information och aktuell statistik: <https://verktygsladanhb.se>

SANDT-podden lyfter verksamheter i Helsingborg och Sverige och ger lägesbilder: <https://anchor.fm/stefan-berg>

Narkotikabruket är oftast i fokus i samhällsdebatten, men Stefan försöker att lägga fokus på de övriga bruken. Om vi kan få ner bruket av det övriga får vi även ner narkotikabruket.

Förebyggande strategier

- Tidiga insatser – systematiskt, hela året
- Agera på samband – tillståndsenheten gör kontroller så att butiker kollar leg
- Samverka, involvera, sprida

Viktigt att tänka på

- Vuxnas betydelse som förebilder – influenser viktigt – sociala medier
- Lyft fördelarna att inte bruka, i stället för att bara prata risker
- Motsäga majoritetsmissförstånd ("alla knarkar ju")

Tidiga riskfaktorer

- Svårigheter hemma
- Svårigheter i skolan
- Avsaknad av meningsfull, aktiv fritidssysselsättning
- Exponering i riskmiljöer

Skyddsfaktorer individ

- Starka attityder mot droger

- Förstår riskerna att använda
- Vill ha en bra hälsa

Skyddsfaktorer familj

- Trygg och positiv miljö
- Goda familjerelationer
- Engagerade föräldrar

Skyddsfaktorer skola

- Att det går bra i skolan
- Har en stark anknytning till skolan

Skyddsfaktorer nätverk

- Nära vänner
- Strukturerade fritidsaktiviteter
- Låg frekvens av problembeteende bland kamrater

Skyddsfaktorer samhälle

- Låg tillgång till alkohol, tobak och narkotika

Stefans tjänst flyttas nu inom socialförvaltningen, från tillståndsenheten till Mobila teamet.

Det finns cirka 60 skolor i Helsingborg och Stefan hinner inte själv åka runt till alla, men jobbar gärna i projekt med skolorna. Exempel: elever har fått föreslå design till nya skyltar om rökförbud ute i staden.

Ett nytt projekt är filmer om cannabis – en till ungdomar och en till personal och föräldrar.

Stefan samlar också gymägare i nätverket Ren träning för att arbeta mot dopning.

Staden tar prover och kan se trender i narkotikabruket genom analyser av avloppsvatten.

- Cannabis är den vanligaste drogen som brukas och regelbunden användning ökar
- Bruket av kokain och MDMA (ecstasy) har ökat alla veckodagar
- Tramadol och cannabis har minskat alla veckodagar
- Cannabis, tramadol och amfetamin används lika mycket under veckorna
- Kokain och MDMA används mest på helgen
- Konsumentpriset för amfetamin, cannabis och kokain är cirka 100 miljoner
- Cannabismängden motsvarar cirka 400 kilo, amfetamin och kokain 100 kilo tillsammans
- Nedgången av alkohol och tobak har planat ut.

Bruk som trender:

- Snus
- Vape – e-cigarretter, en första inkörsport
- Lustgas

Som vuxen/förälder är det viktigt att förhindra när man kan.

Civilsamhället kan hjälpa till att sprida information.

Kontakt

Stefan Åberg

073-231 10 78

stefan.berg@helsingborg.se

Hälsodag 17 maj

Förra året återupptog vi traditionen med en gemensam hälsodag på Gröningen i maj, där föreningarna bidrog med olika prova på-aktiviteter för att uppmuntra aktivitet och rörelse. På förra mötet fanns intresse att köra igen.

Socialförvaltningen åtar sig att fixa tillstånd och samordna dagen. Vi fortsätter att köra på datumet 17 maj, som i år är en fredag och planerar aktiviteter från klockan 14.00. Det är önskemål om att hålla det mer samlat den här gången, då området blev för stort förra året och det bidrog till att det tog tid innan minglet mellan aktiviteterna kom igång.

Vi diskuterade syfte och målgrupp. Syftet är att uppmuntra till rörelse och aktivitet för att förbättra fysisk och psykisk hälsa, men också ett tillfälle för föreningar att träffa varandra och utbyta aktiviteter, samt visa upp sig för medarbetare i staden.

Alla är välkomna, men det är svårt att locka "den breda allmänheten" till Gröningen för detta. I första hand riktar vi in oss till föreningarnas medlemmar/deltagare och personal i staden.

Aktiviteter så här långt:

- Ångestloppet (Fontänhuset)
- Fotboll (Gatulaget)
- Fika och frukt (Värmestugan)

Önskemål och förslag:

- Yoga
- Dans

Kommande möten – våren 2024

- 18 mars – om folkhälsa (Elin Turesson, samhällsstrateg social hållbarhet, Helsingborgs stad och Nathalie Johansson Billing, strateg Hej främling)
- 15 april – om delaktighet (Anette Svingstedt, forskare i tjänstevetenskap, Lunds universitet, Pernilla Kvist, utvecklare socialförvaltningen och Nicole Tobiasson, processledare peer support)
- 20 maj – om att mäta föreningslivets effekter i samhället (Martina Barte)

Skicka gärna in förslag på teman inför hösten till david.bergstrom@helsingborg.se.